

A szegedi Katonatanács kihirdette a statáriumot.

Agyonlövik a garázdálkodó katonákat. — A szegedi Katonatanács intézkedései a rend megóvására. — A pénteki forradalmi nap eseményei

(Saját tudósítónktól.) A város rendjének, az élet- és vagyonbiztonságnak megóvására ma pénteken megtörténtek a szükséges intézkedések. A közönség nyugodt lehet, hogy a csöcseléket, a megbízhatatlan elemeket, amelyek a mai nehéz időket arra akarják felhasználni, hogy aljas cselekedeteikkel kompromittálják a demokratikus forradalmat, meg fogják fékezni. *Megfelelő karhatalmi erő* áll rendelkezésre a város belső békéjének biztosítására. A Katonatanács a rendőrséggel és csendőrséggel egyetértve hathatós rendszabályokat fogantatott. Délután a *negyvenhatosok is megérkeztek* Békéscsabáról, akiket szintén föl fognak használni a közbiztonság megőrzésére.

Egyes katonák lövöldözései ne rémiszgenek meg senkit. Ezek a hazaérkező és átutazó katonák üdvözlései, amelyek a forradalmi átalakulást üdvözlnek. Hogy azonban el ne fajulhassanak e megnyilvánulások, intézkedés történt arra, hogy az egyes átvonuló és átutazó katonáktól az állomásokon a *fegyvereket elszedjék*. A katonák továbbutazásának útjába azonban nem gördítenek akadályt.

A szegedi Katonatanács legnevezetesebb és nyilvánható jelentőségű intézkedése, hogy kihirdette a *statáriumot*. A garázdálkodó katonákat *agyonlövik*.

(A szegedi katonatanács megalakulása.)

A szegedi helyőrség tisztikara pénteken délelőtt a Korzó-moziban gyűlést tartott. Dr. Becsey Károly, a szegedi Nemzeti Tanács elnöke elnökölt. Üdvözölte a tisztikart és felkérte őket, hogy alakítsák meg a szegedi katonatanácsot. Dr. Hollós József ezredorvos szólalt fel elsőnek. A katonaság — mondotta — eddig nem politizált, mert vak eszköze volt az önkényes kormányzatnak. Mától fogva a katonaság politikai tényező lett és ez a jelszava: Mindent a népért! Javasolja, hogy a tisztikar válassza meg a katonatanács vezetőjét a következőképpen: Elnök: Fülöp Arthur altábornagy, másodelnök: Farádi Vörös Tibor tábornok, ügyvezető elnök: Tabódy Zolt ezredes, társelnök Zimmer Alajos ezredes. Hollós József után Darvas főhadnagy beszélt. Azt hiszi, leghelyesebb, ha Hollós képviseli a katonatanácsban a Nemzeti Tanácsot. A vezetőség összeállítását nem tartja megfelelőnek. A régi rezsim vezetői — szerinte — akik három nap előtt még akasztófákat emlegettek az új eszmék harcosai ellen, nem valók a katonatanács élére. Barta Dezső főhadnagynak az a véleménye, hogy senkinek sem lehet bünéül felőrní, ha az eddigi rendszer hű katonája volt. Tabódy Zolt ezredes — mondja — garancia arra, hogy a Nemzeti Tanács hivatása magaslatán fog állani.

Alt Lajos százados Fülöp altábornagy hazafiságára és magyar érzelmének bizonyítására példákat sorol fel. Fülöp intézkedett arról, hogy Szegeden a katonazenekar ne játszassa többé a Gotterhaltet. Vörös Tibor ezredes pedig magyar érzelme miatt helyezték el Zomborból. (Éljenzés.) Arkay százados hangsúlyozta a katonatanács megalakításának fontosságát. Palásthy főhadnagy a rend azonnali helyreállítására terjesztett elő javaslatot, ezután egyhanguan megválasztották a katonatanács vezetőségét. Minden csapatrészt két tiszt, egy altiszt és egy közlegény képvisel a katonatanácsban.

(Parancs a honvédhuszárokhöz.)

A 3. honvéd huszár pótszázad legénysége a tegnapi és mai zavaros helyzetben a katonai rend és fegyelem iránti érzéktől áthatva, kivétel nélkül a laktanya helyiségében tartózkodott és nyugalommal várta parancsnokai intézkedését.

Zimmer Alajos huszárezredes parancsnok csütörtökön és pénteken ismételtén lelkesítő

beszédet tartott a legénységhez és megdicsérte kiváló magatartásukat, mit különösen a tegnapi rendbontó zavargások megfékezése alkalmával tanúsítottak. Kifejtette, hogy a város lakossága büszkén tekint rájuk, mint akik hamis jelszavaktól fölrre nem vezettetve a lakosság élet és vagyonbiztonsága felett örködnek.

Pénteken délelőtt pedig a következő parancs adatott ki a legénységnek:

Károly király öfelsége, mint a független önálló Magyarország királya első ilyen uralkodási ténykedéseként a Nemzeti Tanács programja alapján kinevezte a független önálló magyar miniszteriumot, élén gróf Károlyi Mihállyal. Ezt az örömdetes és Magyarország összes népei által óhajtott ténykedést a főváros, az ország összes lakossága diadalmas örömmel vette tudomásul és éppen ennek következtében a közrend, béke és nyugalom mindenütt teljes mértékben helyreállt. Az ország területén egy-két helyen elszórtan és igen kis tömegek igyekeznek a tegnapi bizonytalan és zavaros helyzetet arra felhasználni, hogy garázdálkodjanak, az ország békéjét, szükséges rendjét és mindenki által óhajtott nyugalomát megzavarják. Ezek a rendetlenkedő kis tömegek mindenütt a helyzet valódi állapotáról felvilágosítottak, amennyiben ez nem használt, megfenyítették és a legerélyesebb módon ártalmatlanná tették.

Éppen ezért a legénységet ismételtén figyelmeztetem, hogy *józan, okos magatartásával példát szolgáltatson* oly módon, hogy a lakosság megnyugvással vegye tudomásul azt, hogy a fegyelmezett, rendszerető legénységre bizvást támaszkodhatik és éppen ezáltal életük és vagyonuk biztonságban van.

Zimmer ezredes s. k.

(Betiltották a szeszestálok kímérését.)

A főkapitány a Nemzeti és Katonatanács-ossal egyetértve *betiltotta az egész város területén a szeszestálok kímérését*. A koresmákat, depókat ki sem szabad nyitni, a vendéglőkben és kávéházakban sem szabad semmiféle szeszestálok kímérni, vagy kiszolgáltatni. Szeszesitalt palackokban sem szabad sehol árusítani. Aki a rendelkezést megszegi, attól haladéktalanul megvonják az italmérési jogot. A főkapitány az este több helyen karhatalommal záratott be koresmákat.

A kávéházak és vendéglők zárórāja marad este tíz óra, de csak a Nagyköruton belül, a Nagyköruton kívüli helyiségeket már este nyolc órakor be kell zárni. Ez intézkedés betartására őrzáratok fognak ügyelni.

(A Katonatanács védelmi intézkedései.)

A Katonatanács ma egész délután ülésezett, hogy a rendőrséggel együtt megállapítsa azokat az intézkedéseket, amelyek a rend fentartására szükségesek. A tanácskozáskor Tabódy Zolt ezredes, a Katonatanács ügyvezető elnökének vezetésével folytak, a rendőrség részéről dr. Dreyer József rendőrkapitány jelent meg a megbeszélésen.

A Katonatanács körletekre osztotta a várost, minden körletben *huszonöttagu fegyveres járőrök* fognak cirkálni tisztek vezetésével. Azonkívül minden körletben ötven-hatvan tagból álló tartalékok helyeznek készenlétbe.

A *pénzüntézeteket, gyárakat, malmokat, vízművet és katonai raktárakat* erős katonai őrsegek szállják meg. Általában az összes veszélyeztetett pontokra őrseget rendelnek ki.

A *pályaudvarokra* a már meglévő őrsegeken kívül száz-száz főnyi megerősítést küldenek a huszárok és a géppuskások. A veszélyesebb pontokon géppuskák-szalkaszokat állítanak fel.

Ezek az intézkedések már pénteken este fél nyolckor *életbeléptek*, addig csendőr és rendőr járőrök cirkáltak a városban. A bel-

városban a géppuskások, valamint a csendőrség és rendőrség tartják fenn a rendet. Itt a katonai kirendeltségnek Palásthy főhadnagy, a rendőrségnek és csendőrségnek dr. Dreyer József a parancsnoka.

A Katonatanács karhatalmi készültsége *mintegy ezeröttszáz emberre tehető*. Ezek között van nyolcvan rendőr, hatvan csendőr és tíz detektív. Péntek éjszakára százötven katonatiszt vállalta a járőrök és készültségek vezetését. A Katonatanács rendeletére az állomásokon és a városban az egyes katonáktól elszedik a fegyvereket.

(Megalakult a polgárőrség.)

Pénteken a polgárőrség is megalakult Szegedén önként jelentkező polgárokból és diákokból. A Katonatanács a polgárőröket az őrzáratokhoz osztotta be. Minden őrzárhoz két polgárőr csatlakozik.

(Kiengedték a politikai foglyokat.)

A Katonatanács rendeletére péntek délután a Csillagbörtönből, a honvédkerületi és a királyi ügyészségi fogházból *szabadon bocsájtották az összes politikai foglyokat*, úgy a vizsgálati fogságban levőket, mint az elítélteket. A fogházakban csak a gonosztevők maradtak. Egyedül a Csillagbörtönből mintegy hatvan-hetven politikai foglyot bocsájtottak szabadon. Erre az intézkedésre azért volt gyorsan szükség, mert a Csillagbörtönt körül akarták fogni, hogy kiszabadítsák a foglyokat és így megtörténhetett volna az, hogy rablőgyilkosokat is kiszabadítanak. A Katonatanács végrehajtott intézkedése azonban elhárította ezt a veszedelmet.

(A negyvenhatosok hazaérkezése.)

Péntek este a Szeged-Rókus-állomásra megérkeztek Békéscsabáról a negyvenhatosok. Több százan jöttek teljes felszerelésükkel, minden holmijukkal. Az állomáson ünnepélyesen fogadták a háziereket. A hatóság részéről dr. Somogyi Szilveszter polgármester, a Nemzeti és a Katonatanács képviselőiben pedig dr. Becsey Károly és Tabódy Zolt ezredes jelentek meg, akik lelkes szavakkal üdvözölték hazatért vitéz fiainkat.

A katonák közül azok, akik Szegediek — s ezek vannak túlsúlyban — hazatértek családjukhoz, a többieket ideiglenesen a vasúti internátusban helyezték el. A szakadó esőben is nagy tömeg kísért a bevonuló negyvenhatosokat, akik a korzón üdvözléseket adtak.

Hazatért katonáink *föltétlen engedelmességet fogadtak a Katonatanácsnak*, amely holnap már rendelkezni is fog velük.

(A szegedi Katonatanács gyűlést tart a Kossuth-szobornál.)

A Katonatanács a következő felhívást adta ki:

Magyar katonák! Bajtársak!

Felhívunk benneteket Szeged város területén és környékén tartózkodó katonák, hogy a város közbiztonságának megvédésére, a rend fentartására hazafini természetes kötelességből haladéktalanul *jelentkezzetek*, legjobb ellátástokról a Katonatanács gondoskodik és kezeskedik.

Katonák! Azzal, hogy elhagyjátok beosztásotokat, őrhelyeiteket e nehéz időben, amelyben hazánk újjászülni készül, elveszítünk veletek együtt mindent. Most az egyéni kényelem és viszontlátási vágyakat még rövid időre halasztani kell. Mikor az ellenség minden oldalról hazánk kapuját keresi, dönti, zavaró elemek pedig a legfontosabb belső rend felforgatására törekednek, sorakozzatok, hogy minél előbb függetlenül, boldogan, békében csakugyan otthon lehessetek.

Ha megcsókoljátok a rég nem látott edesiteket, *siessetek a Katonatanács, a független hazánk nemzeti zászlaja alá* és ne enged-